

Drogi Czytelniku!

Z ogromną przyjemnością prezentujemy kolejną część poradnika dotyczącego savoir-vivre wobec osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Znajdziesz w nim wiele cennych wskazówek, jak zachowywać się w kontakcie z osobami niepełnosprawnymi w zaistniałej sytuacji. Pamiętaj, że często nieporozumienia w relacjach pomiędzy osobą sprawną i niepełnosprawną wynikają nie ze złej woli, lecz z niewiedzy, jak postępować, jak rozmawiać, czy jak poprosić lub zaoferować pomoc.

Autorem tej publikacji jest Judy Cohen – wybitny ekspert i znawca tematu w dziedzinie mediacji w sprawach związanych z niepełnosprawnością.

W tym numerze naszego semestralnika zamieszczamy sporą dawkę informacji na temat różnego rodzaju niepełnosprawności.

Życzymy przyjemnej i owocnej lektury!

Redakcja

Praktyczny poradnik savoir-vivre wobec osób niepełnosprawnych

**United Spinal
Association**

Autor Judy Cohen

ACCESS RESOURCES

Ilustracje Yvette Silver

Publikacja United Spinal Association

Tłumaczenie na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Adaptacja Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Osoby z zaburzeniami mowy

Jeżeli nie możesz zrozumieć osoby z zaburzeniami mowy, poproś ją o powtórzenie

OSOBA, KTÓRA DOZNAŁA UDARU

ma poważne zaburzenia słuchu, korzysta z protezy głosu, jąka się lub ma inne zaburzenia mowy, które utrudniają jej zrozumienie.

- Poświęć takiej osobie pełną uwagę. Nie przerywaj jej, ani nie kończ za nią zdań. Jeżeli masz trudności z jej zrozumieniem, nie przytaczaj. Po prostu poproś o powtórzenie. W większości przypadków osoba ta nie będzie miała nic przeciwko powtórzeniu i doceni twój wysiłek w wysłuchanie tego, co ma do powiedzenia.

- Jeżeli nie jesteś pewien czy dobrze zrozumiałeś, dla sprawdzenia możesz powtórzyć informację.

- Jeżeli pomimo prób nadal nie możesz zrozumieć danej osoby, poproś ją o napisanie na kartce tego, co chce powiedzieć, lub zaproponuj inny sposób ułatwienia komunikacji.

- Ciche otoczenie ułatwia komunikację.

- Nie dokuczaj, ani nie wyśmiewaj się z osoby z zaburzeniami mowy. Możliwość skutecznego komunikowania się oraz poważne traktowanie jest ważne dla nas wszystkich.

Fypko błakuje miejf na seminałjum na femaf posiału wykzków.

Chyba będę się po prostu uśmiechał i udawał, że rozumiem, co ten gość do mnie mówi

Fypko błakuje miejf na seminałjum na femaf posiału wykzków

Posiał wykzków.

Możesz powtórzyć? Jakie seminarium?

A, podział zysków! Idziesz?

Lunch SPECIAL

Osoby niskiego wzrostu

ZDIAGNOZOWANYCH ZOSTAŁO 200 RODZAJÓW ZABURZEŃ ZWIĄZANYCH ZE WZROSTEM, które wywołują karłowatość, przejawiającą się tym, że dana osoba mierzy 140 cm wzrostu lub mniej. Osoby średniego wzrostu często zaniżają umiejętności karłów. Traktowanie dorosłej osoby jak urocze dziecko może stanowić trudną do pokonania przeszkodę.

- Zadbaj o to, aby wszystkie niezbędne przedmioty w możliwie jak największym stopniu znajdowały się w zasięgu osoby.
- Miej świadomość tego, że osoby niskiego wzrostu liczą na to, że będą mogły korzystać ze wszelkich urządzeń dostosowanych do swojego wzrostu. Zwracaj uwagę na to, aby nie korzystać z zamocowanych na niższym poziomie telefonów,

okienek bankowych oraz pisuarów, jeżeli ich liczba jest ograniczona.

- Podobnie jak w przypadku osób z innymi rodzajami niepełnosprawności, nigdy nie głaszcz po głowie, ani nie całuj w nią osoby niskiego wzrostu.
- Komunikacja może być łatwiejsza, jeżeli rozmówcy znajdują się na tym samym poziomie. Osoby niskiego wzrostu mają różne preferencje. Możesz przykłąknąć, aby znaleźć się na poziomie osoby, z którą rozmawiasz, odsunąć się, aby umożliwić kontakt wzrokowy, a twój rozmówca nie musiał zadzierać głowy (może być to trudne w pomieszczeniu, w którym przebywa duża liczba osób) lub usiąść na krześle. Zachowuj się naturalnie i reaguj na wskazówki ze strony rozmówcy.

Osoby z porażeniem mózgowym

W WYNIKU USZKODZENIA CENTRALNEGO UKŁADU NERWOWEGO osoby z porażeniem mózgowym mają trudności z kontrolowaniem swoich mięśni.

- Postępuj według zamieszczonych powyżej wskazówek dotyczących porozumiewania się z osobami z zaburzeniami mowy.
- Wiele osób z porażeniem mózgowym mówi w sposób niewyraźny, wykonując przy tym mimowolne ruchy ciała. Twoim pierwszym odruchem może być zlekceważenie tego, co osoby

te chcą powiedzieć z powodu ich powierzchowności. Kontroluj swoje reakcje i rozmawiaj z daną osobą w taki sam sposób, jakbyś rozmawiał z kimkolwiek innym.

- Osoba, która może wydawać się pijana, chora lub wymagać natychmiastowej pomocy medycznej, może mieć w rzeczywistości porażenie mózgowe lub posiadać inny rodzaj niepełnosprawności. Zanim zaczniesz działać na podstawie pierwszego wrażenia, zdobądź niezbędne informacje niezależnie od tego, czy dana sytuacja ma charakter biznesowy, społeczny czy prawny.

Zespół Tourette'a

OSOBY Z ZESPOŁEM TOURETTE'A mogą wydawać dźwięki lub wykonywać gesty, tiki, których nie są w stanie kontrolować. Niewielki odsetek osób z zespołem Tourette'a mimowolnie wypowiada przekleństwa, obelgi lub nieprzyzwoite słowa. W przypadku pracownika lub innej osoby z zespołem Tourette'a dobre skutki przynosi zrozumienie i akceptacja ze strony współpracowników oraz innych osób.

- Jeżeli u osoby z zespołem Tourette'a podczas rozmowy pojawiają się tiki wokalne, po prostu poczekaj, aż miną, a następnie spokojnie kontynuuj rozmowę.
- Im usilniej osoba ta próbuje je powstrzymać, tym bardziej atak się nasila. Pomóc może zapewnienie osobie z zespołem Tourette'a możliwości opuszczenia na chwilę spotkania lub rozmowy, aby w odosobnieniu przeczekała atak.

Osoby o odmiennym wyglądzie

PROBLEM ODMIENNOŚCI

dotyczy osób, które mogą nie posiadać ograniczeń odnoszących się do ich codziennej aktywności, ale z powodu swojego wyglądu są traktowane jak gdyby były niepełnosprawne. Osoby ze zmianami na twarzy, takimi jak rozszczep wargi lub podniebienia, deformacje czaszkowo-twarzowe lub zmiany skórne; osoby o ponadprzeciętnie niskim lub wysokim wzroście lub wadze; osoby, u których mogą być widoczne skutki przyjmowania leków, np. drżenie – krótko mówiąc, osoby o odmiennym wyglądzie – często spotykają się z tym, że ludzie przyglądają się im, odwracają wzrok lub patrzą na nie w taki sposób, jakby były niewidoczne.

- Wszyscy odczuwają potrzebę pozytywnego obrazu własnej osoby, aby czuć się w pełni aktywnym członkiem społeczeństwa. Upewnij się, że nie przyczyniasz się do piętnowania osób o odmiennym wyglądzie.
- Jeżeli widzisz osobę odpowiadającą takiemu opisowi, po prostu uśmiechnij się do niej.
- Jeżeli sytuacja temu sprzyja, zacznij rozmowę i włącz tę osobę do wszelkich toczących się aktualnie wydarzeń, tak samo, jakbyś uczynił to w przypadku osoby o „przeciętnym wyglądzie”.

Ukryta niepełnosprawność

NIE KAŻDY RODZAJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI JEST WIDOCZNY.

Pewne osoby mogą prosić cię o coś lub zachowywać się w sposób, który wydaje ci się dziwny. Taka prośba lub zachowanie może mieć związek z niepełnosprawnością tej osoby.

Na przykład, możesz udzielać komuś na pozór prostych wskazówek słownych, ale osoba ta prosi

cię o zapisanie tych informacji. Może mieć ona trudności z przyswajaniem informacji i komunikacja w formie pisemnej jest dla niej łatwiejsza. Albo na pozór zdrowa osoba może poprosić w kolejce o miejsce siedzące, a nie stojące. Osoba ta może odczuwać zmęczenie związane ze swoim stanem zdrowia, na przykład chorobą nowotworową lub może odczuwać skutki zażywania leków.

Pomimo, iż ukryta, niepełnosprawność jest w tych przypadkach prawdziwa. W miarę możliwości szanuj potrzeby i prośby takiej osoby.

W następnej części

- Epilepsja (padaczka)
 - Wieloczynnikowa nadwrażliwość chemiczna oraz zaburzenia układu oddechowego
 - HIV & AIDS
-